

Seat No. : \_\_\_\_\_

# MB-124

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : History

[History of India (1818-1885)]

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની મહેસૂલી વ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

કંપની શાસનની ન્યાય વ્યવસ્થાનું મૂલ્યાંકન કરો.

(B) યોગ્ય રીતે જોડકાં જોડો : (ગમે તે ચાર) 4

A

B

- |                      |                                  |
|----------------------|----------------------------------|
| (1) ઈ.સ. 1600        | (a) રેલવે-તાર-ટપાલની શરૂઆત       |
| (2) ઈ.સ. 1764        | (b) સહાયકારી યોજના               |
| (3) ઈ.સ. 1773        | (c) 'કોર્નવોલિસ કોડ'             |
| (4) લોર્ડ કોર્નવોલિસ | (d) રેગ્યુલેટીંગ એક્ટ            |
| (5) લોર્ડ વેલેસ્લી   | (e) બક્સરનું યુદ્ધ               |
| (6) લોર્ડ ડેલહાઉસી   | (f) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના |

2. (A) ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવ માટેના જવાબદાર પરિબળો ચર્ચો. 14

અથવા

ઈ.સ. 1857ના વિપ્લવનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

(B) યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) 4

(1) અંતિમ મોગલ શાસકનું નામ \_\_\_\_\_ હતું. (બહાદુરશાહ ઝફર, ઔરંગઝેબ)

(2) ગવર્નર જનરલ \_\_\_\_\_ પ્રત્યાવર્તન યોજનાથી ખાસ જાણીતો બન્યો હતો.

(ડેલહાઉસી, વેલેસ્લી)

- (3) \_\_\_\_\_ ઈ.સ. 1857 ના વિપ્લવની સ્ત્રી નેતા હતી. (લક્ષ્મીબાઈ, અહલ્યાબાઈ)
- (4) નાનાસાહેબ પેશ્વાના સલાહકાર \_\_\_\_\_ હતા. (દરિયાખાન લોહાની, અઝીમ ઉલ્લાખાન)
- (5) અંતિમ ગ.જ.નું નામ \_\_\_\_\_ હતું. (લોર્ડ રીપન, લોર્ડ કેનીંગ)
- (6) રાણી વિક્ટોરીયાએ ઈ.સ. \_\_\_\_\_ માં ઢેઢેરો બહાર પાડ્યા હતા. (ઈ.સ. 1859, ઈ.સ. 1858)

3. (A) લોર્ડ રિપનના સુધારાઓનું મહત્ત્વ દર્શાવો. 14

**અથવા**

લોર્ડ કર્ઝનની આંતરિક નીતિની સમીક્ષા કરો.

(B) ખરાંકે ખોટાં દર્શાવો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) લોર્ડ લિટને રાણી વિક્ટોરીયાના માનમાં “દિલ્હી દરબાર” નું આયોજન કર્યું.
- (2) લોર્ડ કર્ઝને બ્રિટિશ હિંદમાં મુક્ત વ્યાપાર નીતિનો પ્રારંભ કર્યો.
- (3) લોર્ડ રિપન ઈ.સ. 1880-’84 ના સમયગાળા દરમિયાન વાઈસરોય હતા.
- (4) “હથિયારબંધી ધારો” – એ લોર્ડ કર્ઝનની ઢેન હતી.
- (5) લોર્ડ કર્ઝને બંગાળના ભાગલા પાડ્યા હતા.

4. (A) 19 મી સદીમાં સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા આંદોલનમાં પ્રાર્થનાસમાજ અને રામકૃષ્ણ મિશને ભજવેલ ભાગનો ખ્યાલ આપો. 14

**અથવા**

આર્યસમાજ અને થિયોસોફિકલ સોસાયટીની સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણા ચળવળોની ભૂમિકા દર્શાવો.

(B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) બ્રહ્મોસમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
- (2) પ્રાર્થનાસમાજના બે સમાજ સુધારકોનાં નામ જણાવો.
- (3) આર્યસમાજની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?
- (4) “સત્યાર્થપ્રકાશ” – નામનો ગ્રંથ કોણે લખ્યો હતો ?
- (5) સ્વામી વિવેકાનંદના ગુરુ કોણ હતા ?

Seat No. : \_\_\_\_\_

# MB-124

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : History

[History of India (1818-1885)]

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

**Instruction :** Right side figures indicates marks.

1. (A) Discuss the revenue system of East India Company. 14

**OR**

Evaluate the Judiciary system of company's rule.

(B) Join the following properly : (any **four**) 4

**A**

**B**

- |                    |   |
|--------------------|---|
| 1. 1600 A.D.       | a. Beginning of Railway, Telegraph and Post |
| 2. 1764 A.D.       | b. Subsidiary system                        |
| 3. 1773 A.D.       | c. Cornwallis code                          |
| 4. Lord Cornwallis | d. Regulating Act                           |
| 5. Lord Wellesley  | e. Battle of Bauxer                         |
| 6. Lord Dalhousie  | f. Foundation of East India Company         |

2. (A) Describe the causes responsible for the Revolt of 1857 A.D. 14

**OR**

Explain the "Nature" of the Revolt of 1857 A.D.

(B) Choose the correct option : (any **four**) 4

- (1) \_\_\_\_\_ was the last Mughal King. (Bahadur Shah Zafar, Aurangzeb)
- (2) Governor General \_\_\_\_\_ was became famous by his Doctrine of Lapes. (Dalhousie, Wellesley)
- (3) \_\_\_\_\_ was the women leader of the revolt of 1857 A.D.

(Laxmibai, Ahalyabai)

- (4) \_\_\_\_\_ was the Advisor of Nana Saheb Peshwa.  
(Dariya Khan Lohani, Azimulla Khan)
- (5) \_\_\_\_\_ was the last Governor General. (Lord Ripon, Lord Caning)
- (6) Queen Victoria had published manifesto in the year \_\_\_\_\_.  
(1859 A.D., 1858 A.D.)

3. (A) Narrate the reforms of Lord Ripon. **14**

**OR**

Review the internal policy of Lord Curzon.

(B) Write the statement 'True' or 'False' : (any **three**) **3**

- (1) Lord Lytton has arranged "Delhi Darbar" to give honour to Queen Victoria.
- (2) Lord Curzon had started "Free Trade Policy" in British India.
- (3) Lord Ripon was as a Viceroy during 1880-84 A.D.
- (4) The "Arms Act" Introduced by Lord Curzon.
- (5) Bengal was divided by Lord Curzon.

4. (A) State the role played by Prathnasamaj and Ramkrishna Mission in socio-religious movements in 19<sup>th</sup> century. **14**

**OR**

State the role played by Arya-Samaj and Theosophical society in Socio-Religious Movement.

(B) Write an answer in **one** sentence : (any **three**) **3**

- (1) Who established Brahmosamaj ?
- (2) Give the two names of social reformers of Parthna Samaj.
- (3) Who established Arya Samaj ?
- (4) Who wrote a book named "Satyarth Prakash" ?
- (5) Who was the Swami Vivekananda's 'Guru' ?

\_\_\_\_\_

**MB-124**

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : History

[History of India (650-1206)]

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

1. (A) મિહિર ભોજની સિદ્ધિઓનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું શાસક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

(B) યોગ્ય રીતે જોડકાં જોડો : (કોઈપણ ચાર) 4

A

B

- |                     |                                  |
|---------------------|----------------------------------|
| (1) નાગભટ્ટ-1 લો    | (a) ચંદ-બરદાઈ                    |
| (2) ચંદ્રદેવ        | (b) આદિવરાહ                      |
| (3) પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ | (c) માલતીમાધવ                    |
| (4) ભવભુતી          | (d) સંયુક્તા                     |
| (5) મિહિર ભોજ       | (e) ગઢવાલ વંશનો સ્થાપક           |
| (6) પૃથ્વીરાજ રાસો  | (f) ગુર્જર-પ્રતિહાર વંશનો સ્થાપક |

2. (A) પાલ શાસક દેવપાલની સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

સિદ્ધરાજ જયસિંહની કારકિર્દી વર્ણવી તેના વિજયોની વિસ્તૃત માહિતી આપો.

(B) યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4

- |   |                    |
|---|--------------------|
| (1) _____ પાલ વંશનો રાજા હતો.           | (વિગ્રહપાલ, હરપાલ) |
| (2) સોલંકી વંશનો સ્થાપક રાજા _____ હતો. | (મૂળરાજ, સિદ્ધરાજ) |

- (3) પ્રાચીન ગૌડ રાજ્ય વર્તમાન \_\_\_\_\_ પ્રદેશના નામથી પ્રચલિત છે. (બંગાળ, આસામ)
- (4) ભોજપુર નગરની સ્થાપના પરમાર રાજા \_\_\_\_\_ એ કરી હતી. (મુંજ, ભોજ)
- (5) પદ્મગુપ્તે \_\_\_\_\_ ગ્રંથ લખ્યો હતો. (સિદ્ધહૈમ-ચરિત્ર, નવસાહસાંક-ચરિત્ર)
- (6) \_\_\_\_\_ સેન વંશનો રાજા હતો. (ધર્મસેન, વિજયસેન)

3. (A) પલ્લવોનું સાંસ્કૃતિક પ્રદાન આલોખો. 14

**અથવા**

રાષ્ટ્રકૂટોની વિવિધ રાજકીય સિદ્ધિઓનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.

(B) ખરાંકે ખોટાં જણાવો. (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) રાષ્ટ્રકૂટ વંશનો સ્થાપક રાજા ભોજ હતો.
- (2) પલ્લવોની રાજધાની કાંચીપુરમ્ હતી.
- (3) રાજેન્દ્ર ચોલ પહેલાને ગંગેયકોડનું બિરૂદ મળ્યું હતું.
- (4) રથમંદિરોનું નિર્માણ રાજા નંદીવર્મને કરાવ્યું હતું.
- (5) રાજરાજ પહેલો સોલંકી વંશનો રાજા હતો.

4. (A) રાજપૂત યુગની સામાજિક અને આર્થિક સ્થિતિ ચર્ચો. 14

**અથવા**

રાજપૂત યુગની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ જણાવો.

(B) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) “જૈહર પ્રથા” એટલે શું ?
- (2) મિનાક્ષી મંદિર ક્યાં આવેલું છે ?
- (3) ગીત-ગોવિંદના લેખક કોણ હતા ?
- (4) “કેસરિયા પ્રથા” એટલે શું ?
- (5) અદ્વૈતવાદના પ્રવર્તક કોણ હતા ?

Seat No. : \_\_\_\_\_

# MB-124

March-2019

B.A., Sem.-III

CC-201 : History

[History of India (650-1206)]

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

**Instruction :** Right side figures indicates marks.

1. (A) Evaluate the achievements of Mihir Bhoj. 14

**OR**

Evaluate the Pruthvi Raj Chauhan as a king.

(B) Join the following properly : (any **four**) 4

A	B
1. Nagbhatt-I	a. Chand-Bardai
2. Chandradev	b. Aadivarah
3. Pruthviraj Chauhan	c. Maltimadhav
4. Bhavbhuti	d. Sanyukta
5. Mihirbhoj	e. Founder of Gadhaval Dynasty
6. Pruthviraj-Raso	f. Foundation of Gurjar-Pratihara Dynasty

2. (A) Evaluate the achievements of Pal King Devpal. 14

**OR**

Describe the career of Siddhraj Jaysinh and give an account of his conquests in detail.

(B) Choose the correct option : (any **four**) 4

- |   |                       |
|---|-----------------------|
| (1) _____ was the King of Pala's Dynasty      | (Vigraha Pal, Harpal) |
| (2) The founder of Solanki Dynasty was _____. | (Mulraj, Siddhraj)    |
| (3) Ancient Gaud State was known as _____.    | (Bengal, Assam)       |

- (4) Bhojpur city build by Parmar King \_\_\_\_\_. (Munje, Bhoj)
- (5) Pademgupt wrote \_\_\_\_\_ book.  
(Siddhahem Charitra, Navsahshanke Charitra)
- (6) \_\_\_\_\_ was the King of Senas Dynasty. (Dharmesen, Vijaysen)

3. (A) Explain the cultural contribution of Pallavas. **14**

**OR**

Evaluate the achievements of Rashtrakutas shortly.

(B) Write the statement 'True' or 'False' : (any **three**) **3**

- (1) The founder of Rashtrakuts dynasty was King Bhoj.
- (2) Kanchipuram was the capital of Pallav dynasty.
- (3) Gangekode title was given to Rajendra Chola – I.
- (4) Rathmandir build by King Nandivarman.
- (5) Rajraj-I was the King of Solanki Dynasty.

4. (A) Discuss the social and economic condition of Rajput Age. **14**

**OR**

Explain the cultural achievements of Rajput era.

(B) Write an answer in **one** sentence : (any **three**) **3**

- (1) What is Jauhar system ?
- (2) In which city Minakshi temple is situated ?
- (3) Who was the writer of 'Geetagevind' ?
- (4) What is Keshariya system ?
- (5) Who was the founder of Advaitvad ?
- \_\_\_\_\_